

Γεωγραφίες

Αρ. 29 (2017)

Γεωγραφίες, Τεύχος 29, 2017

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ντίνα Βαΐου

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ¹

Ντίνα Βαΐου

Η Doreen Barbara Massey γεννήθηκε στο Μαντσεστερ το 1944, σε μια από τις δύσκολες εργατικές συνοικίες με μεγάλη πυκνότητα εργατικών κατοικιών. Οι φιλεργατικές πολιτικές του μεταπολεμικού Ηνωμένου Βασιλείου, και η επιμονή της μητέρας της Nancy, της επέτρεψαν να ολοκληρώσει τη μέση εκπαίδευση σε καλά σχολεία (Manchester high school for girls) και αργότερα στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (St Hugh's College) όπου σπούδασε γεωγραφία. Στην Οξφόρδη, βιώνοντας την ταξική και έμφυλη διαφορά με τους ελίτ συμφοιτητές της, ριζοσπαστικοποιείται και αρχίζει να δραστηριοποιείται στην αριστερά και τον φεμινισμό.

Η πρώτη της δουλειά είναι στο Centre for Environmental Studies (CES) στο Λονδίνο, τη σημαδιακή χρονιά 1968, όπου ασχολείται με τον περιφερειακό προγραμματισμό και την εφαρμογή μοντέλων βιομηχανικής χωροθέτησης. Στις αρχές της δεκαετίας 1970 πηγαίνει για μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια στις ΗΠΑ. Η επιστροφή της στο Λονδίνο και στο CES συμπίπτει με τις απαρχές της αποβιομηχάνισης του Ηνωμένου Βασι-

Πάρτυ στο King's Cross (1998), μετά την απονομή του βραβείου Vautrin Lud στη D. Massey

λείου και σηματοδοτεί για την ίδια μια στροφή προς ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της βιομηχανικής χωροθέτησης. Το 1982, μετά από μια σύντομη παραμονή στο τμήμα γεωγραφίας του Berkeley και στο London School of Economics, εκλέγεται καθηγήτρια στο Open University, όπου, όπως έχει πει και η ίδια, πίστευε ότι θα μπορούσε να είναι διανοούμενη, δασκάλα και ερευνήτρια με λιγότερο τυπικούς τρόπους. Για πολλά χρόνια πρόεδρος του τμήματος γεωγραφίας, συνέβαλε στη συγκρότηση ενός δυναμικού πυρήνα διδασκόντων και ερευνητών και στη συγγραφή πολλών καινοτόμων διδακτικών βιβλίων.

Παράλληλα με την ακαδημαϊκή της δραστηριότητα, που αναλύεται στα κείμενα του αφιερώματος και αποτυπώνεται στην πλούσια εργογραφία της (βλ. παρακάτω), έχει ενεργό παρουσία, με αρθρογραφία, συνεντεύξεις, εκπομπές στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση, σε μια σειρά θέματα που απασχολούν τη δημόσια συζήτηση στο Ηνωμένο Βασίλειο, σε μεταβαλλόμενες συγκυρίες. Στα μέσα της δεκαετίας 1980 προσκαλείται από την τότε κυβέρνηση των Σαντινίστας στη Νικαράγουα, ως σύμβουλος σε θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Την ίδια περίοδο συμμετέχει στο Greater London Enterprise Board (GLEB), μια μονάδα που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της Μητροπολιτικής διοίκησης του Λονδίνου με αντικείμενο τη διαμόρφωση μιας στρατηγικής για τη βιομηχανική αναδιάρθρωση υπέρ των εργαζομένων. Μετά τη διάλυση του Greater London Council (GLC) από την κυβέρνηση Θάτσερ το 1986, ξεκίνησε μια σειρά συναντήσεων και επεξεργασίας ενός εναλλακτικού αριστερού σχεδίου, με μια ομάδα που προσδιοριζόταν ως Ariel Road group (από τη διεύθυνση του σπιτιού της στο Kilburn). Από εκεί, το 1996, μαζί με τους Michael Rustin και Stuart Hall, εκδίδουν το περιοδικό Soundings, πολιτιστικού/πολιτικού περιεχομένου.

και σηματοδοτεί για την ίδια μια στροφή προς ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της βιομηχανικής χωροθέτησης. Το 1982, μετά από μια σύντομη παραμονή στο τμήμα γεωγραφίας του Berkeley και στο London School of Economics, εκλέγεται καθηγήτρια στο Open University, όπου, όπως έχει πει και η ίδια, πίστευε ότι θα μπορούσε να είναι διανοούμενη, δασκάλα και ερευνήτρια με λιγότερο τυπικούς τρόπους. Για πολλά χρόνια πρόεδρος του τμήματος γεωγραφίας, συνέβαλε στη συγκρότηση ενός δυναμικού πυρήνα διδασκόντων και ερευνητών και στη συγγραφή πολλών καινοτόμων διδακτικών βιβλίων.

Παράλληλα με την ακαδημαϊκή της δραστηριότητα, που αναλύεται στα κεί-

Όταν ήρθε στην εξουσία το Εθνικό Αφρικανικό Κογκρέσα στη Νότια Αφρική το 1994, προσκάλεσε την Doreen Massey και δύο ακόμη Αγγλίδες καθηγήτριες να συμμετάσχουν στη συγκρότηση των ερευνητικών ομάδων που θα συνέβαλαν στον μακροοικονομικό σχεδιασμό. Οι τρεις τους δούλεψαν με τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου της Νότιας Αφρικής και συνέταξαν μια σειρά από αναφορές που κατέληξαν σε προτάσεις φεμινιστικής παρέμβασης στα οικονομικά αναπτυξιακά σχέδια. Ταυτόχρονα ασχολήθηκε με τη συγκρότηση και το νέο ρόλο των περιοχών και την αποκέντρωση της χώρας. Το 2007 της έρχεται μια αναπάντεχη πρόσκληση να επισκεφθεί τη Βενεζουέλα και να συμμετάσχει στους προβληματισμούς για την ανασυγκρότηση της χώρας. Η έκκληση γίνεται εντονότερη, όπως έχει γράψει, όταν βλέπει ένα τεράστιο πανό σε κεντρικό δρόμο του Καράκας με το σύνθημα “Lanuevageo-

metriadelpoder” (Η νέα γεωμετρία δύναμης), μια έννοια την οποία η ίδια επεξεργαζόταν.

Βιβλία και άρθρα της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες (και ελληνικά) και έχει τιμηθεί με πολλές διακρίσεις σε διάφορες χώρες, μεταξύ των οποίων και το Prix Vautrin Lud (Nobel de Géographie), το 1998. Από το πάρτυ που οργάνωσε μια ομάδα φεμινιστριών με αφορμή αυτή τη βράβευση είναι και οι εικ....

Σημείωση

1. Οι σημειώσεις αυτές αντλούν σε μεγάλο βαθμό από το κείμενο “Επαινος για την Doreen Massey”, του Κ. Χατζημιχάλη, *Γεωγραφίες*, τ. 21, σελ. 5-11